

SEMİHA BERKSOY (1910 – 2004)

Semiha Berksoy, 1910'da heykeltıraş ve ressam Fatma Saime Hanım ve maliye katibi ve şair Ziya Cenap Berksoy'un kızı olarak İstanbul Çengelköy'de doğdu. Sekiz yaşındayken annesini İspanyol gribinden kaybetti. Babasının tekrar evlenmesinin ardından aile Kadıköy'e taşındı. Sanata yönelmesinde evlerinin karşısındaki Kuşdili Tiyatrosu'nun etkili olduğu bilinmektedir.

Semiha Berksoy ilk öykülerini sekiz yaşındayken yazmaya başlamıştı. On sekiz yaşına geldiğindeyse Beyoğlu'nda bir şan eğitiminden dersler aldı.

Lise yıllarında Darülelhan'ın yeniden düzenlenmesiyle İstanbul Konservatuvarı kurulunca bu okulda şan çalışmalarına başladı. Halk önündeki ilk konserini ise 1929'da verdi. Rimski-Korsakov'un "Sadko" operasından çeşitli aryaalar seslendirdiği bu konserde ona Cemal Reşit Rey eşlik etti. Aynı dönemde Güzel Sanatlar Akademisi'nin sınavlarını kazanarak Namık İsmail Atölyesi'nde Refik Epikman ile heykel, İsmail Hakkı Oygur ile seramik çalıştı; ancak sahne sanatlarına ağırlık verince resim yapmaya 1957'ye kadar ara verdi.

1930'da Darülbeyazıt'ın Tiyatro Okulu sınavını kazanarak tiyatroya başladı. Tolstoy'un "Yaşayan Kadavra" oyunundaki çiçek satan kız rolü ilk oyunculuk deneyimiydi. Muhsin Ertuğrul'un "İstanbul Sokakları" filminde "Hancı Kızı Semiha" rolünü oynadı.

1932'de Nazım Hikmet Ran'ın yazdığı ve Muhsin Ertuğrul'un sahnelediği "Kafatası" adlı oyunda "Karagözlü Sinyorina" adlı bir tango söylemesinin ardından, 1933'te Ekrem ve Cemal Reşit Rey kardeşlerin "Lüküs Hayat" operetinde "Mısırlı Prenses Atıfet" rolünü oynadı. Şehir Tiyatroları kadrosundan yer olmadığı gerekçesiyle çıkarılan Berksoy, Süreyya Opereti'nde oynama teklifi aldı.

Nazım Hikmet'in senaryosunu yazdığı "Söz Bir Allah Bir" filminde de rol almasının ardından Nazım Hikmet'le aralarında başlayan dostluk ve ikilinin mektuplaşmaları "Nazım Hikmet ve Toscası Semiha Berksoy" adıyla kitaplaştırıldı.

Opera kariyerine 1934 yılında "ilk Türk operası" kabul edilen Özsoy Operası'ndaki rolüyle başladı. Bu konser hayatında bir dönüm noktası oldu ve Çankaya Köşkü'nde Mustafa Kemal Atatürk için bir konser verme fırsatı buldu. Berlin'deki opera eğitiminin ardından Türkiye'ye döndü ve Richard Strauss'un "Ariadne auf Naxos" isimli eserinde başrol (Ariadne) oynadı. Böylece Batı Avrupa'da sahne almış ilk Türk opera sanatçısı unvanını aldı.

Berksoy, 1941- 1961 yıllarında çok sayıda opera ve operette çoğu başrol olmak üzere sahneye çıktı. 1961 sonrasında kariyerine tiyatro ağırlıklı olarak devam etti. Yine 60'lı yılların sonrasında resim çalışmaları da sanatsal faaliyetlerinin önemli bir bölümünü oluşturdu. 1998 yılında "Devlet Sanatçısı" ünvanı aldı. Semiha Berksoy, 15 Ağustos 2004'de 94 yaşında hayatını kaybettiği güne kadar resim yaptı.

